

مقاله پژوهشی - فصلنامه علمی رهیافت انقلاب

سال بیستم، شماره ۷۴، بهار ۱۴۰۵
صفحه ۷۹ تا ۱۱۲

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و چهارم انقلاب در مورد آرمان های اولیه انقلاب (استقلال - آزادی - عدالت اجتماعی) (نمونه موردی شیراز)

دانشجوی دکتری علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی،
تهران، ایران Fatemeh_bagheri_shz@yahoo.com

فاطمه باقری

استادیار علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران،
ایران (نویسنده مسئول)، malikhosravi@gmail.com

محمد علی خسروی *

استادیار علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران،
ایران amineali45@gmail.com

علی اکبر امینی

چکیده

هدف این پژوهش مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و چهارم انقلاب اسلامی در مورد آرمان های اولیه انقلاب (استقلال - آزادی - عدالت اجتماعی) می باشد و به دنبال پاسخ دادن به این پرسش است که چه تفاوت هایی در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی در مورد آرمان های اولیه انقلاب (استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی) نسبت به نسل اول بوجود آمده است؟ از چارچوب نظری کارل مانهایم استفاده شده. روش تحقیق این پژوهش به روش کمی است به این شکل که برای به دست آوردن نگرش نسل اول انقلاب به سراغ روزنامه های سال ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ رفته و مطالب آن روزنامه ها را مورد بررسی قرار داده و برای به دست آوردن نگرش نسل چهارم پرسشنامه ای تهیه شده و از آنها نظر سنجی شده است و نهایتاً داده های به دست آمده از روزنامه ها و داده های به دست آمده از تجزیه و تحلیل نظر سنجی با هم مقایسه شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که نگرش نسل چهارم انقلاب نسبت به آرمان های اولیه انقلاب (استقلال - آزادی - عدالت اجتماعی) تغییر کرده است و بیشتر خواستار توجه حکومت به مردم جامعه ایران بوده اند تا توجه کردن به جوامع دیگر و خواستار آزادی بیان و ایجاد عدالت اجتماعی بوده اند.

کلیدواژه: آرمان های انقلاب اسلامی، استقلال، آزادی، عدالت اجتماعی، نسل اول انقلاب، نسل چهارم انقلاب.

* نویسنده مسئول: malikhosravi@gmail.com

تاریخ تایید: ۱۴۰۴/۰۶/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۱۵

A comparison of the political thought of the first and fourth generations of the Revolution regarding its founding ideals (Independence, Freedom, and Social Justice), with a case study of Shiraz.

Fatemeh Bagheri

PhD Student in Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
Fatemeh_bagheri_shz@yahoo.com

Mohammad Ali Khosravi *

Assistant Professor of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author)
malikhosravi@gmail.com

Ali Akbar Amini

Assistant Professor of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran amineali45@gmail.com

Abstract

The purpose of this research is to compare the political thought of the first and fourth generation of the Islamic Revolution regarding the initial ideals of the revolution (independence, freedom, social justice) and seeks to answer the question of what differences have arisen in the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution regarding the initial ideals of the revolution (independence, freedom, and social justice) compared to the first generation? Karl Mannheim's theoretical framework was used. The research method of this research is

* Corresponding Author: malikhosravi@gmail.com

How to Cite: Bagheri, F., Khosravi, M. A., Amini, A. A. (2026). A comparison of the political thought of the first and fourth generations of the Revolution regarding its founding ideals (Independence, Freedom, and Social Justice), with a case study of Shiraz., *The Islamic Revolution Approach Quarterly*, 20(74), 79-112

Date Received: 6 November 2024 Date Accepted: 9 May 2025

quantitative in that in order to obtain the attitude of the first generation of the revolution, it went to the newspapers of 1978 and 1979 and examined the contents of those newspapers. A questionnaire was prepared and surveyed to obtain the attitudes of the fourth generation. Finally, the data obtained from newspapers and available data were analyzed. The results of the survey analysis were compared. The research findings show that the attitude of the fourth generation of the revolution towards the initial ideals of the revolution (independence - freedom - social justice) has changed and they have been more demanding that the government pay attention to the people of Iranian society than to other societies, and they have been demanding freedom of expression and the creation of social justice.

Keywords: Ideals of the Islamic Revolution, Independence, Freedom, Social Justice, First Generation of the Revolution, Fourth Generation of the Revolution.

Introduction

The generation gap is a phenomenon that occurs in every society in proportion to inevitable social and cultural changes. According to some experts, the generation gap is beneficial and leads to the progress of society, but in societies in transition, the situation is different. Thus, because the new values and norms that grow in the new generation are not compatible with traditional beliefs, the field of values becomes a center of instability and crisis. Based on research conducted on the generation gap in Iran during the 1990s and 2000s, it can be said that as we get closer to the last years of the 2000s, the value-cultural gaps between the younger generation and adults have increased. And in the 90s, the value and cultural gaps are increasing. The generation gap is worrying because it is deeply linked to the identity crisis. The word generation in a general sense means a group of people who live in the same period and share a common world at the same time. It is applied (Jajarm, 1377:188). Elsewhere, a generation is defined as: a group of people born within a certain time interval and distinguished from each other by specific historical situations and interests at the individual and systemic levels (Rahimi, 1390 :188). The term "generation gap" is understood to mean a natural difference in beliefs, values, and norms between generations (Sarokhani and Sedaghati fard, 1388:13). In Oxford Culture, the concept of generation gap is defined as a difference in the attitudes or behavior of young people and older people that results in a lack of mutual understanding between them. According to most theorists, the intellectual and structural changes resulting from modernization lead to a decrease in the legitimacy of traditional reference groups, the independence and individualism of young

people, the tendency towards freedom of action, etc. These changes ultimately lead to the formation of a new generation with an identity completely independent of previous generations. This article uses Mannheim's theoretical framework. According to Mannheim, late adolescence is the formative years during which individual perspectives on politics and society at large are formed, and it is only at this point in the life cycle that a vivid and new encounter with the socio-political world occurs that will rarely be repeated in the individual's later life history. Based on Mannheim's theoretical assumptions, a generation that is formed in the course of shared historical action and experience and continues through collective consciousness and memory is a specific source for the value identity of individuals. In this approach, a generation is considered as a group that is linked to a specific awareness of categories such as welfare, justice, insecurity, exploitation, etc., and in the minds of its general population, there is an ideal concept of the aforementioned categories, and accordingly, it has a specific mental preparation and behavior that is often different from previous generations. In Mannheim's view, human society normally undergoes gradual and invisible but fundamental and serious changes, resulting in the emergence of generations with new ideas and thoughts. Given that Iran is a society in transition and the generation gap in it can turn into an identity crisis, extensive research is needed to measure people's attitudes and understand what changes have taken place in people's thoughts, ideas, and attitudes.

In Iran, research and surveys have been conducted for several years to measure people's attitudes, including a study under the title "Awareness, Attitudes, and Social and Cultural Behaviors in Iran" conducted by Manouchehr Mohseni in 1995. The aim of this research was to understand the cultural developments in society. Also, three waves of research have been conducted under the title "Values and Attitudes of Iranians", the first wave of which was conducted in 1999 by Abdolali Rezaei, the second wave in 2003 by Mohsen Goodarzi, and the third wave in 2015 by Mohammad Reza Javadi Yeganeh. The aim of all these researchers was to examine the changes that have occurred in the attitudes of the people in society. In these studies, issues such as social values (moral values, social problems, religion, politics), sense of justice, sense of freedom and security, religiosity and political beliefs, and political preferences have been studied. However, due to confidentiality or some other considerations, the text of these studies has not yet been published for public use, so we were unable to mention any of them here. Watching the protests of January 2017 raised the question in my mind: What changes may have occurred in the attitudes of the people in society who have taken up such protests? What are their demands from the government? Are their demands from the government the same as what their parents wanted in 1979? Who participated in the demonstrations and protests

during that time? What were their ideals that enabled them to oust the Shah? Of course, we should not forget that our society is not homogeneous and that people in society live in it with different perspectives, and that people's opinions differ from city to city, from small city to big city, and so on. Therefore, the purpose of this study is to investigate whether the fourth generation youth still believe in the initial ideals of the revolution or not. The question of this study is what change has occurred in the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution towards the initial ideals of the revolution (independence, freedom and social justice)? Our statistical population for this work is the youth aged 18 to 29 in Shiraz, of which 384 of these youth have been randomly selected and assessed. The research method used in this thesis is a quantitative method, in that in order to reach the attitude of the first generation of the revolution in the field of initial ideals, documents and newspapers of the first years of the revolution were examined, and questionnaires were designed and surveyed to examine the attitude of the fourth generation of the revolution.

Research method

In this study, a quantitative research method was used, in which documents, books, speeches, and newspaper articles from the early days of the revolution that are available in the context of the Islamic Revolution are first studied, and discourse analysis is performed on them to understand what the initial ideals of the revolution were. Because the first generation of the revolution is not currently available to measure their attitudes through a survey, and because their attitudes about the ideals of the revolution were relevant to that time, one way to understand the attitudes of the first generation of the revolution is to use newspapers that were printed and published at that time. In this study, Kayhan newspaper was used and due to the large volume of information and the difficulty of examining and analyzing it, one year was selected as a sample. October 1978 to October 1979 were selected and a few days were randomly selected from each month and the contents of those few days in the month were studied and recorded. The recording was done in such a way that the researcher read the newspaper contents and noted down any contents that matched the questions in the questionnaire prepared for the survey of the fourth generation of the revolution and finally compared the answers that the fourth generation of the revolution gave to the survey questions with the contents written in the newspaper, which included resolutions, speeches, slogans, etc. This is a comparison of the attitudes of the first generation of the revolution, and through this, it can be seen whether the attitudes of the fourth generation of the revolution have changed compared to the attitudes of the first generation of the revolution. A questionnaire is prepared to reach the attitudes of the fourth generation in which we collect data using a questionnaire with indirect questions asked to young people born between 1987 and 1999. To

verify the research, first 20 questionnaires were asked as a pilot to young people aged 18 to 29 and the answers they gave were examined to see if these questions were sufficient to confirm the research questions or not. The results obtained from this pilot showed that these questions were sufficient as intended by the author and then the main survey stage of the research was conducted. After collecting the data, we coded them and entered them into the SPSS software and analyzed the results obtained from it. The analysis in this section is as follows: we have a series of questions in the questionnaire that are independent variables such as age, gender, education, economic status, and occupation. They are measured relative to the dependent variable, which is the questionnaire questions. Through this, we can understand what age, gender, education level, economic status, and occupation people have regarding the questions raised in the questionnaire. After obtaining their opinions, we reach conclusions as to whether there is a meaningful relationship between age and gender and their opinions about the initial ideals of the revolution. Finally, we compare these opinions with the content analysis that we have obtained from the newspapers of 1978 and 1979 to find out whether there have been any changes in the attitude of the fourth generation of the revolution towards the first generation.

Discussion

The thinking of the fourth generation of the revolution has changed compared to the first generation regarding their preference for prioritizing the government, such that the first generation of the revolution believes more in prioritizing independence and freedom, and the fourth generation believes more in freedom and social justice.

In the discussion of social justice, there has been no change in the thinking of the fourth generation of the revolution regarding the elimination of discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious), elimination of gender discrimination, elimination of employment and occupational discrimination, gender discrimination, elimination of economic discrimination, elimination of employment and occupational discrimination, and elimination of employment and occupational discrimination, elimination of economic discrimination, elimination of discrimination against minorities. Only regarding the elimination of economic discrimination, elimination of discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious), and elimination of gender discrimination, there has been a change in the thinking of the fourth generation. This generation believes in eliminating economic discrimination, eliminating discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious), and eliminating gender discrimination, but the first generation of the revolution did not emphasize this issue.

In the Fourth Revolution, there has been a change in the understanding of the word freedom, such that the first generation of the Revolution understood

freedom as more political freedom (associations, parties, political activity) and the fourth generation of the Revolution understood freedom as more freedom of thought and expression. However, there has been no change in the understanding of social freedom (personal status, clothing, occupation) and government freedoms (what the government considers expedient to do). A change has been made in the thinking of the fourth generation of the revolution, such that the first generation of the revolution considers the expansion of political and social freedom in society as their most important patriotic and professional duty, while the fourth generation of the revolution considers the realization of social justice and the prosecution of rent-seekers as their most important patriotic and professional duty.

Conclusion

The generation gap is one of the most important issues in today's world, which if not addressed can have detrimental consequences in any society. Our society is no exception to this rule, and if it does not pay attention to the differences that have arisen between the new and previous generations, it will encounter problems that can be very costly. One of the ways to find out the types of gaps that have arisen between different generations is through research, especially field research, because this method involves direct and face-to-face contact with people and their opinions on the issues in question are asked. Accordingly, in this research, the author has surveyed individuals and the political thought of the fourth generation of the revolution to see what differences have been created with the thought of the previous generation, the first generation of the revolution. In order to access the political thought of the first generation of the revolution, since this generation was not available, the author went to the newspapers of 1978 and 1979 to access the political thought of that generation. Among the newspapers of those years, Kayhan newspaper has been selected and its text has been analyzed. The results obtained from the analysis of Kayhan newspaper and also the results obtained from the survey of the fourth generation of the revolution show that there has been a change in the political thinking of the fourth generation of the revolution in the context of the main slogan of the revolution, namely independence - freedom and social justice, so that the first generation of the revolution believes more in establishing and strengthening the Islamic Republic system and independence, and the fourth generation believes more in freedom and social justice. Therefore, it can be said that there is a significant relationship between the generation of individuals and their opinion on the main slogan of the revolution, namely independence, freedom, and social justice. The first generation believes in the great influence of the government and political elites in the Islamic Republic system, and the fourth generation believes in the little influence of the government and political elites in the Islamic Republic system. Therefore, the attitude of the fourth generation of

the Islamic Revolution of Iran towards social justice (jobs, housing) has changed compared to the first generation of the revolution. The first generation of the revolution believes more in focusing on oppressed countries and communities such as Palestine and Lebanon, and the fourth generation of the revolution believes in focusing on the country and society of Iran. Therefore, the hypothesis that the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution of Iran towards independence (relationship with other countries) has changed compared to the first generation of the revolution is confirmed. The first generation of the revolution believes more in giving priority to independence and freedom, and the fourth generation believes more in freedom and social justice. Therefore, it can be said that the hypothesis that the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution of Iran towards independence (relationship with other countries) has changed compared to the first generation of the revolution is confirmed. In the discussion of social justice, the fourth generation of the revolution's thinking on eliminating discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious) - eliminating gender discrimination - eliminating employment and occupational discrimination, gender discrimination - eliminating economic discrimination - eliminating employment and occupational discrimination and eliminating employment and occupational discrimination - eliminating economic discrimination - eliminating discrimination against minorities has not changed. Only on eliminating economic discrimination - eliminating discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious) - eliminating gender discrimination has there been a change in the thinking of the fourth generation. This generation believes in eliminating economic discrimination - eliminating discrimination against minorities (ethnic, linguistic, religious) - eliminating gender discrimination, but the first generation of the revolution did not emphasize this issue. The attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution of Iran towards social justice (jobs, housing) has changed compared to the first generation of the revolution. It is confirmed. The first generation of the revolution is more freedom, political freedom (society - parties - political activity) and the fourth generation of the revolution's understanding of more freedom is freedom of thought and expression. However, in the understanding of social freedom (personal status - clothing - job), government freedoms (what the government considers expedient to act on), there has been no change in the thinking of the first and fourth generations of the revolution. Therefore, the hypothesis that the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution of Iran towards freedom (speech, sexual) has changed compared to the first generation of the revolution. It is confirmed. The first generation of the revolution considers its most important patriotic and professional duty to emphasize and express the expansion of political and social freedom in society, and the fourth generation of the revolution considers its most important patriotic and

professional duty to emphasize and emphasize the realization of social justice and the trial of rent-seekers. Therefore, the attitude of the fourth generation of the Islamic Revolution of Iran towards social justice (job, housing) has changed compared to the first generation of the revolution. It is confirmed.

مقدمه

شکاف نسلی پدیده‌ای است که در هر جامعه‌ای به تناسب تغییرات اجتناب‌ناپذیر اجتماعی و فرهنگی به وقوع می‌پیوندد. از نظر برخی صاحب نظران شکاف نسلی امری مفید است و منجر به پیشرفت جامعه می‌شود اما در جوامع درحال گذار وضع به گونه دیگری است بدین صورت که چون ارزش‌ها و هنجارهای جدیدی که در نسل جدید رشد می‌کند با باورهای سنتی سازگاری ندارد حوزه ارزش‌ها به یک کانون بی ثباتی و بحران تبدیل می‌شود. بر اساس تحقیقات به عمل آمده پیرامون شکاف نسلی در ایران طی دو دهه ۱۳۷۰ و ۱۳۸۰ می‌توان گفت که هر چه به سال‌های آخر دهه ۱۳۸۰ نزدیک‌تر می‌شویم، گسست‌های ارزشی- فرهنگی بین نسل جوان و بزرگسالان افزایش یافته است. و در دهه ۹۰ نیز به همین ترتیب گسست‌های ارزشی و فرهنگی رو به افزایش است. شکاف نسلی از آن رو نگران‌کننده است که با بحران هویت پیوندی عمیق پیدا کرده است. واژه نسل در معنی عام به معنی یک رسته هم دوره که در یک زمان از یک دنیای مشترک بهره می‌گیرند اطلاق می‌شود (جاجرمی، ۱۳۷۷؛ ۱۸۸) در جایی دیگر نسل اینگونه تعریف شده است: گروهی از افراد که در فاصله زمانی معینی به دنیا آمده‌اند و موقعیت‌های تاریخی خاص و علایق خاص در سطح فردی و سیستمی آنها را از یکدیگر تفکیک می‌کند (رحیمی، ۱۳۹۰: ۱۸۸) اصطلاح «تفاوت نسلی» به معنای اختلافی طبیعی در باورها، ارزش‌ها و هنجارهای میان نسل‌ها شناخته می‌شود. (ساروخانی و صداقتی فرد، ۱۳۸۸: ۱۳). در فرهنگی آکسفورد، مفهوم شکاف نسلی به عنوان اختلافی در نگرش یا رفتار جوانان و افراد سالمندتر تعریف شده که موجب عدم فهم متقابل آنها از یکدیگر می‌شود. به عقیده اکثر نظریه پردازان تحولات فکری و ساختاری حاصل از مدرنیزاسیون منجر به کاهش مشروعیت گروه‌های مرجع سنتی، استقلال طلبی و فردگرایی جوانان، گرایش به آزادی عمل و .. می‌گردد که این تغییرات در نهایت شکل‌گیری یک نسل جدید با هویتی کاملاً مستقل از نسل‌های قبلی را موجب می‌گردد. در این مقاله از چارچوب نظری مانهایم استفاده شده است. به عقیده مانهایم اواخر نوجوانی در واقع سال‌های شکل‌گیری اصلی هستند که در طی آن، دیدگاه‌های فردی مجزا و متمایز درباره سیاست و جامعه در سطح وسیعی شکل می‌گیرد و تنها در این نقطه از چرخه حیات است که برخوردی زنده و نو با جهان اجتماعی- سیاسی به وجود می‌آید که در طول تاریخ بعدی زندگی فرد به ندرت تکرار خواهد شد. بر پایه مفروضات نظری مانهایم، نسل که در جریان کنش و تجربه تاریخی مشترک شکل می‌گیرد و از رهگذر آگاهی و حافظه جمعی

تداوم می یابد. منبع خاصی برای هویت ارزشی افراد است. در این رویکرد، نسل به عنوان جمعی مطرح است که با آگاهی خاص از مقولاتی همچون رفاه، عدالت، ناامنی، استثمار و ... پیوند خورده است و در ذهنیت عموم افراد آن، مفهومی آرمانی از مقولات مذکور وجود دارد و بر این اساس، از آمادگی ذهنی و رفتاری خاص که غالباً متفاوت از نسل های قبلی است، برخوردار می باشد. در نظر مانهایم جامعه بشری به طور عادی، دارای تغییر و تحول تدریجی و ناپیدا اما اساسی و جدی است که حاصل آن، ظهور نسل هایی با ایده ها و تفکرات جدید است. با توجه به اینکه ایران یک جامعه در حال گذار است و شکاف نسلی در آن می تواند به یک بحران هویتی تبدیل شود نیازمند تحقیقات گسترده ای است تا نگرش مردم را مورد سنجش قرار دهد و بفهمد که چه تغییراتی در اندیشه و افکار و نگرش مردم صورت گرفته است.

در ایران چندین سال است که پژوهش ها و پیمایش هایی برای سنجش نگرش مردم صورت گرفته است از جمله پژوهشی تحت « آگاهی ها، نگرش ها و رفتارهای اجتماعی و فرهنگی در ایران» که بوسیله منوچهر محسنی در سال ۱۳۷۴ صورت گرفته است، هدف این پژوهش شناخت تحولات فرهنگی جامعه بوده است. همچنین سه موج پژوهش تحت عنوان « ارزش ها و نگرش های ایرانیان» انجام شده است که موج اول آن در سال ۱۳۷۹ توسط عبدالعلی رضایی، موج دوم در سال ۱۳۸۲ توسط محسن گودرزی و موج سوم در سال ۱۳۹۴ توسط محمد رضا جوادی یگانه صورت گرفته است. هدف همگی این پژوهشگران آن بوده است که تغییراتی که در نگرش افراد جامعه بوجود آمده است را مورد بررسی قرار دهند. در این پژوهش ها مواردی مانند ارزش های اجتماعی (ارزش های اخلاقی، مشکلات اجتماعی، مذهب، سیاست) احساس عدالت، احساس آزادی و امنیت، دینداری و باورهای سیاسی، ترجیحات سیاسی مورد مطالعه قرار گرفته است اما به دلیل محرمانه بودن یا برخی ملاحظات دیگر هنوز متن این پژوهش ها برای استفاده عموم منتشر نشده است به همین خاطر ما نتوانستیم مطلبی از آنها را در اینجا ذکر کنیم مشاهده اعتراضات دی ماه ۱۳۹۶ این مسئله را در ذهن من ایجاد کرد که چه تغییری ممکن است در نگرش افراد جامعه صورت گرفته باشد که دست به چنین اعتراضاتی زده اند، خواسته های آنان از حکومت چیست؟ آیا خواسته های آنان از حکومت همان چیزهایی است که والدینشان در سال ۱۳۵۷ می خواستند و اینکه در آن دوران چه کسانی در تظاهرات و اعتراضات شرکت می کردند و آرمان های آنها چه چیزی بوده که نتوانستند شاه را بیرون کنند؟ البته نباید این نکته را فراموش کرد که جامعه ما یکدست نیست و افراد جامعه با

دیدگاه های مختلف در آن زندگی می کنند و عقاید افراد از شهری به شهر دیگر ، شهر کوچک نسبت به شهر بزرگ و ... با هم متفاوت است. بنابراین هدف این پژوهش بررسی این مسئله است که آیا جوانان نسل چهارم همچنان به آرمان های اولیه انقلاب معتقد هستند یا خیر و سوال این پژوهش این است که چه تغییری در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی نسبت به آرمان های اولیه انقلاب (استقلال ، آزادی و عدالت اجتماعی) بوجود آمده است؟ جامعه آماری ما برای این کار جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال شهر شیراز است که ۳۸۴ نفر از این جوانان را به طور تصادفی انتخاب کرده و مورد سنجش قرار داده ایم . روش تحقیقی که در این رساله استفاده شده روش کمی است بدین صورت که برای رسیدن به نگرش نسل اول انقلاب در زمینه آرمان های اولیه اسناد و مدارک و روزنامه های سالهای اول انقلاب مورد بررسی قرار گرفته و برای بررسی نگرش نسل چهارم انقلاب پرسشنامه های طراحی شده و از آنها نظر سنجی شده است.

پیشینه پژوهش

۱- غلامحسین عیوضی (۱۳۹۴) بررسی جامعه شناختی شکاف نسلی در ایران پس از انقلاب اسلامی با تاکید بر عناصر فرهنگی هویت ایرانی نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ جامعه شناسی بررسی کرده است.

۲- حبیب الله کریمیان و همکاران (۱۳۹۶) تحلیل جامعه شناختی شکاف نسلی فرزندان والدین در انتظار از نقش یکدیگر در خانواده شهری ایران (مطالعه موردی: تهران) نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ جامعه شناختی بررسی کرده است.

۳- عیسی چراتی و همکاران (۱۳۹۵) تبیین تاثیر عوامل اجتماعی موثر بر تفاوت ارزشی در جوانان (با استفاده از مدل سازی ساختاری) نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ اجتماعی بررسی کرده است

۴- لیلیا باقری و همکاران (۱۳۹۴) مقایسه نگرش نسلهای انقلاب اسلامی به ابعاد دفاع مقدس (مطالعه موردی، شهروندان شهر تهران) نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ سیاسی، فرهنگی و اجتماعی، نظامی و امنیتی، هویتی و بین المللی بررسی کرده است.

۵- اسماعیل جهان بخش (۱۳۹۵) عوامل شکاف نسلی در ارزش های اجتماعی و فرهنگی والدین و فرزندان در استان اصفهان) نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ اجتماعی و فرهنگی بررسی کرده است

۶ حسن ارجمندی و همکاران (۱۳۹۲) شکاف نسلی و عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر آن در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را در چهار بعد اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی بررسی کرده است.

۷ مهران سهراب زاده (۱۳۸۸) مقایسه ذهنیت نسلی و بین نسلی در نسل های دانشگاهی پس از انقلاب اسلامی نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ تاریخی بررسی کرده است.

۸ داریوش بوستانی و همکاران (۱۳۹۱) بررسی ساختار و محتوای ارزشی نسل ها (مطالعه موردی: شهروندان بالای ۱۸ سال شهر کرمان) نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ ساختاری و ارزشی بررسی کرده است

۹ محمد رضا طالبان و همکاران (۱۳۹۶) نگرش به ارزش های سیاسی انقلاب اسلامی: شکاف یا تفاوت نسلی؟ نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ سیاسی بررسی کرده است

۱۰ مجید کفاشی (۱۳۹۴) عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر شکاف نسلی جوانان شهر تهران نویسنده شکاف نسلی بعد از انقلاب را از لحاظ اجتماعی و فرهنگی بررسی کرده است.

چارچوب نظری:

با گذر زمان و شرایطی که در جامعه حاکم می شود تغییراتی در نگرش افراد بوجود می آید که نگاه آنها را نسبت به قبل متفاوت می کند. این تفاوت دیدگاه را به عنوان شکاف نسلی مطرح کرده اند. جامعه ایران نیز از این قاعده مستثنی نبوده و در سال های اخیر تفاوت های زیادی در نگرش نسل جدید نسبت به نسل های قبل صورت گرفته است. بنیان نظری این رساله بر دیدگاه نسلی کارل مانهایم استوار می باشد. وی در سال ۱۹۲۵ مقاله ای تحت عنوان «مشکل نسل ها» نوشت که بحث از نسل را به طور جدی آغاز نمود و بسیاری پس از وی به این بحث توجه نمودند. مرکزی ترین عنصر بحث وی «واحد نسلی» است که به معنای گروه سنی- زیستی در نظر گرفته شده است و دارای چندین ویژگی است:

۱. دارای محل مشترک در جریان اجتماعی و تاریخی است. این واقعیت تعیین کننده حوزه کسب تجربه ممکن با توجه به شرایط است.
۲. سرنوشت و علقه مشترک بر اساس طبقه بندی اقتصادی اجتماعی دارند.
۳. دارای هویت واحد بر اساس تجربه مشترک هستند.

کارل مانهایم سه بعد را برای نسل تشخیص می دهد: ۱- جایگاه نسلی ، ۲- نسل به مانند یک واقعیت ، ۳- واحد نسلی.

جایگاه نسلی، تعیین کننده حوزه کسب تجربه است و با افرادی که در دوره زمانی و فضای اجتماعی - فرهنگی یکسان متولد شده اند. کسانی که مقدار مشترکی از وقایع تاریخی را تجربه می کنند، مرتبط می باشد. نسل به عنوان یک واقعیت به باز تشخیص تجربیات مشترک افرادی که در فضای تاریخی و فرهنگی متولد شده اند. یعنی کسانی که احساس می کنند که با معاصرینشان مرتبط هستند، بستگی دارد، چرا که به لحاظ تاریخی سرنوشت مشترکی دارند. بنابراین یک نسل به عنوان یک واقعیت فقط شامل افرادی که به

لحاظ تاریخی هم دوره هستند می شود (Diepstivaten et al,1999)

به اعتقاد مانهایم ، نسل یک آفرینش اجتماعی است و نه یک ضرورت بیولوژیکی. پیدایش نسل به معنای اجتماعی با تغییر اجتماعی و سرعت آن مرتبط است و جایی که حوادث تازه ، کمیاب هستند و تغییرات کند و آهسته صورت می گیرد، مثل جوامع سنتی- دهقانی ، نسل مجزا ظاهر نمی شود و فقط هنگامی که در جایی چنین حوادثی زیاد و سریع رخ می دهند، به طوری که یک گروه نسلی بر حسب آگاهی تاریخی و اجتماعی خود مشخص می شود، از یک نسل حقیقی می توان صحبت نمود. نظریه نسلی مانهایم ، با وجود تاکید بر ماهیت اجتماعی نسل ها حاوی مفهوم دوره زندگی نیز هست، زیرا هر چند نظر وی درباره نقطه زمانی ای که در آن یک گروه نسلی شروع به شکل گیری یک نقش نسلی منحصر به فرد می کند، واضح نیست، اما به نظر می رسد وی سن ۱۷ سالگی ، گاه کمی زودتر و یا اندکی دیرتر را در این مورد معین می کند. (همان منبع ۴۰)

مانهایم و اغلب نویسندگان هوادار وی ، فرض کرده اند که اواخر نوجوانی و اوایل جوانی ، در واقع سال های شکل گیری اصلی هستند که طی آن ، دیدگاه های فردی مجزا و متمایز درباره سیاست و جامعه در سطح وسیعی شکل می گیرد. به اعتقاد مانهایم ، تنها در این نقطه از چرخه حیات است که برخوردی زنده و نو با جهان اجتماعی - سیاسی به وجود می آید که در طول تاریخ بعدی زندگی فرد به ندرت تکرار می شود. به اعتقاد مانهایم تجربه وقایع مهم اجتماعی به طور مشترک توسط گروهی تقریباً همسن و سال در حدود ۱۷ تا ۲۵ سالگی موجب تشکیل آگاهی یا ذهنیت مشترک میان آنان می شود و اینجاست که ایدئولوژی متمایز نسل ظهور می یابد ، هنگامی که این ایدئولوژی روی گرایشات و رفتارهای نسل تاثیر گذارند و تجارب نسلی در طول حیات اعضای نسل پایداری نسبی داشته باشند، نسلی متمایز (به معنای جامعه شناختی آن) شکل گرفته است. از این جهت ،

نسل که در جریان کنش و تجربه تاریخی مشترک شکل می گیرد و از رهگذر آگاهی و حافظه جمعی تداوم می یابد، منبع خاصی برای هویت ارزشی افراد است؛ بدین معنی که نسل در این رویکرد به عنوان جمعی مطرح است که با یک نوع آگاهی خاص از مقولاتی همچون رفاه، عدالت، ناامنی، استثمار، طرد و ... پیوند خورده است و در ذهنیت عموم افراد آن، مفهوم آرمانی از مقولات یاد شده وجود دارد که بر اساس آن از آمادگی ذهنی و رفتاری خاص که غالباً متفاوت از نسل های قبلی است برخوردارند. (Marshall, 1994:199)

اهداف پژوهش:

هدف این پژوهش بررسی نگرش نسل اول و چهارم انقلاب در زمینه آرمان های اولیه انقلاب (استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی) است.

اهداف جزئی:

بررسی شکاف نسلی ایجاد شده بعد از انقلاب اسلامی

بررسی عوامل ایجاد کننده شکاف نسلی بعد از انقلاب اسلامی

اهمیت و ضرورت پژوهش:

با توجه به اینکه نسل چهارم انقلاب را جوانان ایران تشکیل می دهند که سرمایه های اصلی این کشور هستند و همچنین از آن رو که سیاست اصلی جمهوری اسلامی ایران بر اساس آرمان های اولیه انقلاب است بنابراین بررسی اندیشه های نسل چهارم انقلاب ضروری است تا فهمیده شوند چه اندازه این نسل به آرمان های اولیه انقلاب معتقد هستند و همچنین آیا تغییراتی در اندیشه آنها صورت گرفته است و اگر صورت گرفته در چه چیزهایی است و علت این تغییرات چیست و چه راه حلی می توان برای حل این مشکل پیدا کرد که به آرمان هایی که این نظام بر آن اعتقاد دارد و ایدئولوژی جمهوری اسلامی ایران را تشکیل می دهد دچار بحران نشود.

سوال اصلی پژوهش:

در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی در مورد آرمان های اولیه انقلاب (استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی) نسبت به نسل اول تغییر بوجود آمده است؟

سوال های فرعی پژوهش:

۱. در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران در مورد آزادی نسبت به نسل اول

انقلاب تغییر بوجود آمده است؟ ۱

۲. در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران در مورد استقلال نسبت به نسل اول انقلاب تغییر بوجود آمده است؟

۳. در نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران در مورد عدالت اجتماعی نسبت به نسل اول انقلاب تغییر بوجود آمده است؟

روش تحقیق:

در این پژوهش از روش تحقیق کمی استفاده شده بدین صورت که ابتدا اسناد، کتب و سخنرانی هایی و مطالب روزنامه های اوایل انقلاب که در زمینه انقلاب اسلامی موجود است مورد مطالعه قرار گرفته و بر روی آنها تحلیل گفتمان انجام می دهیم تا متوجه شویم که آرمان های اولیه انقلاب چه چیزهایی بوده است. به دلیل اینکه نسل اول انقلاب در حال حاضر در دسترس نیستند که از راه نظر سنجی نگرش آنها را مورد سنجش قرار داد و همچنین به دلیل اینکه نگرش آنها در مورد آرمان های انقلاب مربوط به همان زمان بوده است، یکی از راه هایی که می توان به نگرش نسل اول انقلاب پی برد، استفاده از روزنامه هایی است که در آن زمان چاپ و منتشر می شده، در این پژوهش از روزنامه کیهان استفاده شده و به دلیل حجم بالای اطلاعات و سخت بودن بررسی و تجزیه و تحلیل آن یک سال به عنوان نمونه انتخاب شده است. مهر سال ۱۳۵۷ تا مهر سال ۱۳۵۸ انتخاب شده است و از هر ماه آن نیز به صورت تصادفی چند روز انتخاب شده است و مطالب همان چند روز در ماه مورد مطالعه قرار گرفته و از آن فیش برداری شده، فیش برداری به این صورت بوده که پژوهشگر مطالب روزنامه را می خوانده و هر مطلبی را که با سوال های پرسشنامه که برای نظر سنجی از نسل چهارم انقلاب تهیه شده مطابقت داشته را یادداشت کرده و در نهایت پاسخ هایی را که نسل چهارم انقلاب به سوال های نظر سنجی داده اند با مطالبی که در روزنامه نوشته شده که شامل قطعنامه ها، سخنرانی ها، شعارها و ... است که نشان دهنده نگرش نسل اول انقلاب است مقایسه شده و بدین وسیله می توان متوجه شد که آیا نگرش نسل چهارم انقلاب نسبت به نگرش نسل اول انقلاب تغییر کرده است یا خیر؟ برای رسیدن به نگرش نسل چهارم پرسشنامه ای تهیه می شود که در آن پرسشنامه با سوالات غیر مستقیمی که از جوانان متولد ۱۳۶۶ تا ۱۳۷۸ پرسیده می شود به جمع آوری داده ها می پردازیم. برای راستی آزمایی پژوهش ابتدا ۲۰ پرسشنامه به عنوان پایلوت از جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال پرسیده شده و پاسخ هایی که آنها داده اند مورد بررسی قرار داده شده که آیا این سوالات کفایت لازم را برای تایید یا سوالات پژوهش را دارند یا خیر. نتایج به دست آمده از این پایلوت نشان داد که این سوالات از کفایت مورد نظر نگارنده

برخوردار است و پس از آن مرحله نظر سنجی اصلی پژوهش انجام شد. بعد از جمع آوری داده ها آن ها را کد بندی کرده و در نرم افزار spss وارد کرده نتایج به دست آمده از آن را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهیم. تجزیه و تحلیل در این قسمت بدین صورت است که ما یک سری سوال در پرسشنامه داریم که متغیر مستقل هستند مانند سن، جنس، تحصیلات، وضعیت اقتصادی و شغل، آنها نسب به متغیر وابسته که سوالات پرسشنامه است سنجیده می شود و بدین وسیله می توان فهمید که افراد در چه سنی، چه جنسی، چه سطح تحصیلاتی، چه وضعیت اقتصادی و چه شغلی، چه نظری نسبت به سوالات مطرح شده در پرسشنامه دارد. بعد از دست یافتن به نظر آنها به نتایجی می رسیم که آیا بین سن و جنس با نظر آنها در مورد آرمان های اولیه انقلاب رابطه معناداری وجود دارد یا خیر و در نهایت هم این نظرات را با تحلیل محتوای که از روزنامه سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ بدست آورده ایم مقایسه می کنیم که متوجه شویم که آیا تغییراتی در نگرش نسل چهارم انقلاب نسبت به نسل اول صورت گرفته است یا خیر.

تجزیه و تحلیل داده ها:

در این قسمت از مقاله داده هایی که از نظر سنجی که از نسل چهارم و تحلیلی که از روزنامه کیهان سال ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ برای بررسی اندیشه سیاسی نسل اول انقلاب به دست آورده ایم را با هم مورد مقایسه قرار می دهیم.

جدول شماره ۱: میزان اولویت شعارهای اصلی انقلاب در نظر آزمودنی های نسل چهارم

انقلاب

درصد فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر	درصد فراوانی	فراوانی	
۸٪	۸٪	۸٪	۸٪	۳۴	استقلال
۳۵٪	۲۶٪	۲۶٪	۲۶٪	۱۰۶	آزادی
۴۳٪	۸٪	۸٪	۸٪	۳۳	تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی
۱۰۰٪	۵۶٪	۵۶٪	۵۶٪	۲۲۷	عدالت اجتماعی
۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۴۰۰	جمع کل

نتایج حاصل از جدول نشان می دهد که نسل چهارم انقلاب بیش از هر چیزی خواستار عدالت اجتماعی هستند و در گام بعد هم بیشتر خواستار آزادی هستند

جدول شماره ۲: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب

در مورد شعارهای اصلی انقلاب

روزنامه های سوم مهر ماه ۵۷، ۱۶ مهر ۵۷، ۱۲ اسفند ۵۷، ۱۸ مهر ۵۷، ۶ فروردین ۵۸، ۱۹ فروردین ۵۸، ۱۸ مرداد ۵۸، ۳ مهر ۵۸، ۱۵ آبان ۵۸ مردم خواستار تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی بوده اند.

۱۶ مهر ۵۷ سه مطلب آورده شده که نشان دهنده آن است که افراد خواستار عدالت اجتماعی بوده اند.

در ۱۷ مهر ۱۳۵۷ سه مطلب آورده شده که نشان دهنده آن است که افراد خواستار عدالت اجتماعی و آزادی هستند.

در روزنامه ۱۸ مهر ۱۳۵۷ افراد خواستار عدالت اجتماعی هستند.

در روزنامه ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۸ خواستار استقلال هستند.

در روزنامه ۸ اردیبهشت افراد خواستار استقلال هستند.

در روزنامه ۱۸ مرداد ۱۳۵۸ خواستار عدالت اجتماعی هستند. در روزنامه ۳ مهر ۱۳۵۸ افراد خواستار استقلال هستند.

در روزنامه ۲۵ آبان افراد خواستار استقلال هستند.

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیش از هر چیزی خواستار تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی بوده اند.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و چهارم انقلاب درباره استقلال - آزادی - جمهوری اسلامی

جدول فوق نشان می دهد برای نسل اول انقلاب تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی بیشتر در اولویت بوده است و در نسل چهارم انقلاب تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی ایران کمتر در اولویت بوده است. برای نسل اول انقلاب استقلال بیشتر در اولویت بوده است و برای نسل چهارم انقلاب استقلال کمتر در اولویت بوده است. برای نسل چهارم انقلاب آزادی بیشتر در اولویت بوده است و برای نسل اول انقلاب آزادی کمتر در اولویت بوده است. عدالت اجتماعی برای نسل اول و چهارم انقلاب در اولویت بوده است چون هر دو بر آن تاکید داشته اند.

نتیجه اینکه در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب در زمینه شعار اصلی انقلاب یعنی استقلال - آزادی و عدالت اجتماعی تغییر ایجاد شده است به طوری که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی و استقلال هستند و نسل چهارم بیشتر

معتقد به آزادی و عدالت اجتماعی هستند. بنابراین می توان گفت که بین نسل افراد و نظر آنها در مورد شعار اصلی انقلاب یعنی استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد.

جدول شماره ۳ : میزان تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در سیاست گذاری و برنامه ریزی نظام جمهوری اسلامی در نظر آزمودنی های نسل چهارم انقلاب

فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی معتبر	درصد فراوانی تجمعی	
۹۹	۲۴٪	۲۴٪	۲۴٪	بسیار زیاد و تعیین کننده
۶۵	۱۶٪	۱۶٪	۴۱٪	زیاد و در تعامل با دو عامل دیگر
۸۸	۲۲٪	۲۲٪	۶۳٪	متوسط و دارای سهم مساوی با دو عامل دیگر
۱۴	۳۷٪	۳۷٪	۱۰۰٪	کم و تابع عوامل دیگر
۴۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪		جمع کل

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می دهد که در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در سیاستگذاری و برنامه ریزی نظام جمهوری اسلامی در حد متوسط است چرا که جمعا (۶۳٪) افراد معتقدند که بسیار تعیین کننده و یا در حد متوسط است. و (۳۷٪) افراد معتقدند که تاثیر کمی دارد.

جدول شماره ۴: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در سیاست گذاری و برنامه ریزی نظام جمهوری اسلامی

۲۹ اسفند ۱۳۵۸ افراد تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در جمهوری اسلامی را بسیار زیاد و تعیین کننده می دانند. در همان شماره در مطلب دیگری هم همین اعتقاد را داشته اند. ۱۵ آبان ۱۳۵۸ تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی بسیار زیاد و تعیین کننده است.

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب به تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی اعتقاد زیادی داشتند.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و چهارم انقلاب درباره تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی:

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد هستند که تاثیر حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی بسیار زیاد و تعیین کننده است. و نسل چهارم انقلاب بیشتر اعتقاد دارند که حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی تعیین کنندگی در حد متوسط است.

نتیجه اینکه در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب تغییر ایجاد شده. نسل اول معتقد به تاثیر زیاد حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی هستند و نسل چهارم معتقد به تاثیر متوسط حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی هستند. بنابراین نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به عدالت اجتماعی (شغل، مسکن) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است. تایید می گردد.

جدول شماره ۵: میزان نظر آزمودنی ها در مورد تمرکز روی جامعه ایران و کشورهای

دیگر

فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی معتبر	درصد تجمعی فراوانی	
۱۷	۴٪	۴٪	۴٪	کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان
۳۱ ۷	۷۹٪	۷۹٪	۸۳٪	کشور و جامعه ایران
۱۳	۳٪	۳٪	۸۶٪	کشورهای انقلابی و مخالف سلطه آمریکا مانند ونزوئلا و کره شمالی
۵۳	۱۳٪	۱۳٪	۱۰۰٪	مردم فقیر در سراسر جهان که در کشورهای ثروتمند هستند

	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۴۰	جمع کل
			.	

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می دهد که در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب تمرکز روی کشور و جامعه ایران بیش از هر چیزی اولویت دارد.

جدول شماره ۶ : تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد تمرکز روی جامعه ایران و کشورهای دیگر

در روزنامه ۲۹ اسفند ۱۳۵۷ افراد معتقدند باید بر روی کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان تمرکز کرد.

۶ فروردین ۱۳۵۸ در دو مطلب آورده شده که افراد معتقدند باید بر روی کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان تمرکز کرد.

۸ اردیبهشت ۱۳۵۸ افراد معتقدند باید بر روی کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان تمرکز کرد.

۳ مهر ۱۳۵۸ افراد معتقد بر تمرکز بر مردم فقیر سراسر جهان که در کشورهای ثروتمند هستند.

۲ آبان ۱۳۵۸ در دو مطلب آورده شده که افراد معتقدند باید بر روی کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان تمرکز کرد.

۸ آبان ۱۳۵۸ معتقدند باید بر روی کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان تمرکز کرد.

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیش از هر چیزی معتقد به تمرکز بر کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان هستند.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره تمرکز مسئولین بر مسائل کشور:

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به تمرکز بر کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان هستند. نسل چهارم انقلاب بیشتر معتقد به تمرکز بر کشور و جامعه ایران هستند. و کمتر معتقد به تمرکز بر کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان هستند.

نتیجه اینکه نتیجه اینکه در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب تغییر ایجاد شده به طوری که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به تمرکز بر کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان و نسل چهارم انقلاب معتقد به تمرکز بر کشور و جامعه ایران هستند.

جدول شماره ۷: میزان نظر آزمودنی ها در مورد اولویت مسئولان حکومت در زمینه آرمان های اولیه انقلاب

فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی معتبر	درصد فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی
۴۹	۱۲٪	۱۲٪	۱۲٪	۱۲٪	استقلال - آزادی
۲۲ ۲	۵۵٪	۵۵٪	۵۵٪	۶۷٪	آزادی - عدالت اجتماعی
۱۱ ۶	۲۹٪	۲۹٪	۲۹٪	۹۶٪	عدالت اجتماعی - استقلال
۱۳	۳٪	۳٪	۳٪	۱۰۰٪	تثبیت نظام - صدور انقلاب
۴۰ ۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪		جمع کل

جدول شماره ۸: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد اولویت مسئولان حکومت در زمینه آرمان های اولیه انقلاب

در روزنامه ۲۵ دی ۱۳۵۷ در دو مطلب افراد خواستار استقلال و آزادی هستند.

۲۹ اسفند ۱۳۵۷ خواستار استقلال و آزادی هستند.

۶ فروردین ۱۳۵۸ خواستار تثبیت نظام و صدور انقلاب هستند.

۶ فروردین ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند

۲ آبان ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند

۱۸ مهر ۱۳۵۸ در دو مطلب در همان شماره خواستار استقلال و آزادی هستند

۱۸ مهر ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر ترجیح می دهند مسئولان حکومت استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره اولویت مسئولان حکومت به مسائل:

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر ترجیح می دهند مسئولان حکومت استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند و نسل چهارم انقلاب بیشتر ترجیح می دهند مسئولان، آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند. نتیجه اینکه اندیشه نسل چهارم انقلاب نسبت به نسل اول در مورد ترجیح آنها برای اولویت دادن حکومت تغییر کرده به طوری که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به اولویت دادن به استقلال و آزادی است و نسل چهارم بیشتر معتقد به آزادی و عدالت اجتماعی است. جدول شماره ۹: میزان نظر آزمودنی ها در مورد اولویت برنامه ریزی مسئولان در زمینه آرمان های اولیه انقلاب

فرآوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی معتبر	درصد تجمعی فراوانی	
آزادی	۹۹	۲۴٪	۲۴٪	
استقلال	۷۱	۱۷٪	۴۲٪	
عدالت اجتماعی	۲۱ ۶	۵۴٪	۹۶٪	
تثبیت نظام	۱۴	۳٪	۱۰۰٪	
جمع کل	۴۰ ۰	۱۰۰٪		

جدول شماره ۱۰: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد اولویت برنامه ریزی مسئولان در زمینه آرمان های اولیه انقلاب در روزنامه ۲۵ دی ۱۳۵۷ در دو مطلب افراد خواستار استقلال و آزادی هستند. ۲۹ اسفند ۱۳۵۷ خواستار استقلال و آزادی هستند. ۶ فروردین ۱۳۵۸ خواستار تثبیت نظام و صدور انقلاب هستند.

۶ فروردین ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند
 ۲ آبان ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند
 ۱۸ مهر ۱۳۵۸ در دو مطلب در همان شماره خواستار استقلال و آزادی هستند
 ۱۸ مهر ۱۳۵۸ خواستار آزادی و عدالت اجتماعی هستند
 جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر ترجیح می دهند مسئولان حکومت استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند
 مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره استقلال، آزادی، عدالت اجتماعی و تثبیت نظام:

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر ترجیح می دهند مسئولان حکومت استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند و نسل چهارم انقلاب نیز بیشتر ترجیح می دهند مسئولان حکومت آزادی و عدالت اجتماعی را در اولویت قرار دهند.

نتیجه اینکه اندیشه نسل چهارم انقلاب نسبت به نسل اول در مورد ترجیح آنها برای اولویت دادن حکومت تغییر کرده به طوری که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به اولویت دادن به استقلال و آزادی است و نسل چهارم بیشتر معتقد به آزادی و عدالت اجتماعی است.

جدول شماره ۱۱: میزان نظر آزمودنی ها در مورد مهم تر بودن کدام نوع عدالت اجتماعی

درصد فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	
۲۱٪	۲۱٪	۲۱٪	۸۶	رفع تبعیض از اقلیت ها) قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی
۵۳٪	۳۱٪	۳۱٪	۱۲ ۶	رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی

۷۶٪	۲۳٪	۲۳٪	۹۵	رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی
۱۰۰٪	۲۳٪	۲۳٪	۹۳	رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی):
	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۴۰	جمع کل

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می دهد که نسل چهارم انقلاب بیشتر معتقد به رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی و دفع تبعیض استخدامی و شغلی هستند.

جدول شماره ۱۲: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد مهمتر بودن کدام نوع عدالت اجتماعی

در روزنامه ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی

۳۰ دی ۱۳۵۷ افراد خواستار رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی)

۶ فروردین ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی)

۱۹ فروردین ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی هستند.

همچنین در مطلبی دیگر در ۱۹ فروردین ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی هستند.

۲۲ فروردین ۱۳۵۸ در دو مطلب افراد خواستار رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی

۱۸ مرداد ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی هستند.

۳ مرداد ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی

۲۳ اسفند ۱۳۵۷ افراد خواستار رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی هستند.

۶ فروردین ۱۳۵۸ افراد خواستار رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) بوده اند.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره عدالت اجتماعی:

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب در بحث عدالت اجتماعی رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی را مهمتر می دانند. نسل اول و نسل چهارم هر دو تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی را مهمتر می دانند. نسل چهارم انقلاب رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی را مهمتر می داند اما نسل اول انقلاب رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی را مهم نمی داند. هر دو نسل اول و چهارم انقلاب در حد متوسط رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) را مهم می دانند.

نتیجه اینکه در بحث عدالت اجتماعی در اندیشه نسل چهارم انقلاب در مورد رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی، تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی و رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت ها تغییر صورت نگرفته و تنها در مورد رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی در اندیشه نسل چهارم تغییر ایجاد شده است که این نسل معتقد به رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی هستند اما نسل اول انقلاب هیچ تأکیدی بر این موضوع نداشته اند.

جدول شماره ۱۳: میزان نظر آزمودنی ها در مورد درک از واژه آزادی

درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	
۹٪	۹٪	۹٪	۳۹	آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی)
۴۹٪	۳۹٪	۳۹٪	۱۵ ۷	آزادی اجتماعی (احوال شخصیه - پوشش - شغل)
۵۵٪	۶٪	۶٪	۲۴	آزادی های حکومتی (آن چه حکومت عمل به آن را مصلحت می داند)
۱۰۰٪	۴۵٪	۴۵٪	۱۸	آزادی فکر و بیان
	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۴۰	جمع کل

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می دهد که نسل چهارم انقلاب بیش تر معتقد به آزادی فکر و بیان هستند. و همچنین آزادی اجتماعی

جدول شماره ۱۴: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول انقلاب در مورد درک از واژه آزادی

۲۳ اسفند ۱۳۵۷ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی اجتماعی (احوال
شخصیه - پوشش - شغل)

۲۴ اسفند ۱۳۵۷ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی سیاسی (اجتماعات
- احزاب - فعالیت سیاسی)

۳۰ دی ۱۳۵۷ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی فکر و بیان

۱۹ فروردین ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی
سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی)

- ۱۹ فروردین ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل)
- ۳ مرداد ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل)
- ۲ آبان ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی)
- ۱۵ آبان ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی)، آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل)، آزادی فکر و بیان.
- ۱۸ مرداد ۱۳۵۸ افراد معتقدند بهترین درک از آزادی یعنی آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی)

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی) بوده اند.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره درک از واژه آزادی: جدول فوق نشان می دهد که درک نسل اول انقلاب از آزادی بیشتر آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی) و درک نسل چهارم انقلاب از آزادی بیشتر آزادی فکر و بیان است. نظر نسل اول و چهارم انقلاب در مورد آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل) تقریباً نزدیک به هم است و در حد متوسط معتقد به آن هستند. در مورد آزادی های حکومتی هم هر دو نسل تقریباً نظر یکسانی دارند بدین صورت که در نسل اول انقلاب در این زمینه به هیچ مطلبی در روزنامه کیهان اشاره نشده و در نظرسنجی نسل چهارم نیز تنها ۶٪ افراد معتقد به آزادی های حکومتی (آن چه حکومت عمل به آن را مصلحت می داند) هستند.

نتیجه اینکه در اندیشه چهارم انقلاب در مورد درک از واژه آزادی تغییر صورت گرفته بدین صورت که نسل اول انقلاب از آزادی بیشتر آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی) و درک نسل چهارم انقلاب از آزادی بیشتر آزادی فکر و بیان است. اما در درک از آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل)، آزادی های حکومتی

(آن چه حکومت عمل به آن را مصلحت می داند) تغییری در اندیشه نسل اول و چهارم انقلاب صورت نگرفته است.

جدول شماره ۱۶: میزان نظر آزمودنی ها در مورد مهمترین وظیفه میهنی و شغلی افراد

فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی معتبر	درصد تجمعی فراوانی	
۳۶	۹٪	۹٪	۹٪	مقابله با اقدامات سیاسی - فرهنگی اقتصادی دشمنان داخلی و خارجی نظام و انقلاب
۱۸ ۱	۴۵٪	۴۵٪	۵۴٪	تاکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران
۳۴	۸٪	۸٪	۶۲٪	تاکید بر حفظ تمامیت ارضی و استقلال سیاسی
۱۴ ۹	۳۷٪	۳۷٪	۱۰۰٪	تاکید برگسترش آزادی های سیاسی و اجتماعی در جامعه
۴۰ ۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪		جمع کل

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می دهد که نسل چهارم انقلاب بیشتر معتقدند مهمترین وظیفه میهنی تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران است.

جدول شماره ۱۶: تحلیل محتوای روزنامه کیهان برای دستیابی به اندیشه نسل اول

انقلاب در مورد مهمترین وظیفه میهنی و شغلی افراد

در روزنامه ۶ فروردین ۱۳۵۸ افراد معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران، همچنین تاکید برگسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است.

۹ بهمن ۱۳۵۸ افراد معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر مقابله با اقدامات سیاسی - فرهنگی اقتصادی دشمنان داخلی و خارجی نظام و انقلاب است.

۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸ در دو مطلب نوشته افراد معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است.

۱۸ مرداد ۱۳۵۸ افراد معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر مقابله با اقدامات سیاسی - فرهنگی اقتصادی دشمنان داخلی و خارجی نظام و انقلاب است. همچنین در مطلبی دیگری در همین شماره معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر مقابله با اقدامات سیاسی - فرهنگی اقتصادی دشمنان داخلی و خارجی نظام و انقلاب است.

۱۸ مرداد ۱۳۵۸ افراد معتقدند مهمترین وظیفه وطنی و شغلی تاکید بر گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است. و همچنین تاکید بر حفظ تمامیت ارضی و استقلال سیاسی.

جدول فوق نشان می دهد که نسل اول انقلاب بیشتر معتقدند مهم ترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید و بیان بر گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است.

مقایسه اندیشه سیاسی نسل اول و نسل چهارم انقلاب درباره مهمترین وظیفه میهنی و شغلی:

جدول فوق نشان می دهد که از نظر نسل اول انقلاب بیشتر معتقدند مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید و بیان بر گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است و از نظر نسل چهارم انقلاب بیشتر معتقدند مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران است. نسل اول انقلاب کمتر معتقدند مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران است. نسل اول و چهارم انقلاب هر دو تقریباً به یک میزان معتقدند مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید و بیان گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه است.

نتیجه اینکه در اندیشه نسل چهارم انقلاب تغییر ایجاد شده به طوری که نسل اول انقلاب مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید و بیان بر گسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه می دانند و نسل چهارم انقلاب مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تاکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران می دانند.

نتیجه گیری

شکاف نسلی یکی از مسائل بسیار مهم در جهان امروز است که اگر به آن توجه نشود می تواند عواقب زیان باری در هر جامعه ای داشته باشد. جامعه ما نیز از این قاعده مستثنی

نیست و اگر به تفاوت هایی که بین نسل های جدید و قبل تر ایجاد شده توجه نکند دچار مشکلاتی می شود که می تواند همراه با هزینه های زیادی باشد. یکی از راه هایی که می توان بوسیله آن به نوع شکاف هایی که ایجاد شده در بین نسل های مختلف پی برد. تحقیق و پژوهش مخصوصا تحقیقات میدانی است چرا که با این روش به صورت مستقیم و رودرو با افراد ارتباط برقرار می شود و نظرات آنها در مورد مسائل مورد نظر پرسیده می شود. بر همین اساس در این پژوهش، نگارنده بین افراد رفته و اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب را مورد نظر سنجی قرار داده است تا ببیند که چه تفاوت هایی با اندیشه نسل قبل که نسل اول انقلاب باشد ایجاد شده است، برای دستیابی به اندیشه سیاسی نسل اول انقلاب نیز به این خاطر که این نسل در دسترس نبودند نگارنده به سراغ روزنامه های سال ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ رفته تا بتواند به اندیشه سیاسی آن نسل دسترسی پیدا کند. از بین روزنامه های آن سال ها روزنامه کیهان انتخاب شده است که متن آن مورد تحلیل قرار گرفته. نتایجی که از تحلیل روزنامه کیهان به دست آمده و همچنین نتایجی که از نظر سنجی نسل چهارم انقلاب به دست آمده نشان می دهد که در اندیشه سیاسی نسل چهارم انقلاب در زمینه شعار اصلی انقلاب یعنی استقلال - آزادی و عدالت اجتماعی تغییر ایجاد شده است به طوری که نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به تثبیت و تقویت نظام جمهوری اسلامی و استقلال هستند و نسل چهارم بیشتر معتقد به آزادی و عدالت اجتماعی هستند. بنابراین می توان گفت که بین نسل افراد و نظر آنها در مورد شعار اصلی انقلاب یعنی استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. نسل اول معتقد به تاثیر زیاد حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی هستند و نسل چهارم معتقد به تاثیر کم حکومت و نخبگان سیاسی در نظام جمهوری اسلامی هستند. بنابراین نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به عدالت اجتماعی (شغل، مسکن) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است. نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به تمرکز بر کشورها و جوامع مظلوم چون فلسطین و لبنان و نسل چهارم انقلاب معتقد به تمرکز بر کشور و جامعه ایران هستند. بنابراین فرضیه نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به استقلال (ارتباط با کشورهای دیگر) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است، تایید می گردد. نسل اول انقلاب بیشتر معتقد به اولیت دادن به استقلال و آزادی است و نسل چهارم بیشتر معتقد به آزادی و عدالت اجتماعی است. بنابراین می توان گفت که فرضیه نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به استقلال (ارتباط با کشورهای دیگر) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است اثبات می گردد. در بحث عدالت اجتماعی در اندیشه نسل چهارم انقلاب در مورد رفع

تبیض از اقلیت‌ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبیض جنسیتی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی، تبعیض جنسیتی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض استخدامی و شغلی و رفع تبعیض استخدامی و شغلی - رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض اقلیت‌ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبیض جنسیتی در اندیشه نسل چهارم تغییر ایجاد شده است که این نسل معتقد به رفع تبعیض اقتصادی - رفع تبعیض از اقلیت‌ها (قومی - زبانی - مذهبی) - رفع تبعیض جنسیتی هستند اما نسل اول انقلاب هیچ تأکیدی بر این موضوع نداشته اند. نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به عدالت اجتماعی (شغل، مسکن) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است. تأیید می‌گردد. نسل اول انقلاب از آزادی بیشتر آزادی سیاسی (اجتماعات - احزاب - فعالیت سیاسی) و درک نسل چهارم انقلاب از آزادی بیشتر آزادی فکر و بیان است. اما در درک از آزادی اجتماعی (احوال شخصی - پوشش - شغل)، آزادی‌های حکومتی (آن چه حکومت عمل به آن را مصلحت می‌داند) تغییری در اندیشه نسل اول و چهارم انقلاب صورت نگرفته است. بنابراین فرضیه نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به آزادی (بیان، جنسی) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است. تأیید می‌گردد. نسل اول انقلاب مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تأکید و بیان برگسترش آزادی سیاسی و اجتماعی در جامعه می‌دانند و نسل چهارم انقلاب مهمترین وظیفه میهنی و شغلی خود تأکید بر تحقق عدالت اجتماعی و محکمه رانت خواران می‌دانند. بنابراین نگرش نسل چهارم انقلاب اسلامی ایران نسبت به عدالت اجتماعی (شغل، مسکن) نسبت به نسل اول انقلاب تغییر یافته است تأیید می‌گردد.

استناد به این مقاله: کرمی، سلمان، اکبریان، مصطفی، شکرپیگی، عالیه. (۱۴۰۴). تحلیل جامعه شناختی بحران نسلی و فرهنگی در ایران پس از انقلاب (با تأکید بر اشعار احمد عزیزی)، فصلنامه علمی رهیافت انقلاب اسلامی،

۱۱۲-۷۹، (۷۴)۲۰

The Islamic Revolution Approach Quarterly is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

منابع و مآخذ:

۱۴. یوسفی، ن. (۱۳۸۳). شکاف بین نسل‌ها: بررسی نظری و تجربی. تهران: پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی، جهاد دانشگاهی.
- منابع لاتین
- Diepstvaten, Isabelle and Ester, petet et: Talking about me generation, ego and later. Images of generation in the Nether Lands, netherlanras Journal of social sciences, 1999,55,pp. 91-109
- Arjmandi, H., et al. (2013). Generational gap and the social and cultural factors affecting it among students of Islamic Azad University, Andimeshk Branch. *Quarterly Journal of Sociological Studies of Youth*, 4(15).
- Bagheri, L., & Razavi, S. M. (2014). Comparison of the attitudes of the generations of the Islamic Revolution towards the dimensions of the Sacred Defense (Iran-Iraq War). *Quarterly Journal of Islamic Revolution and Sacred Defense Studies* (New Period), 1(1), Spring & Summer 2015.
- Boustani, D., & Chari Sadegh, M. (2013). Investigating the structure and value content of generations (Case study: Citizens over 18 years old in Kerman). *Quarterly Journal of Social and Cultural Strategy*, 2(6).
- Tavakol, M., et al. (2006). Generational gap in the macro-sociological approach and a review and critique of historical generation and conflict approaches with emphasis on the views of Mannheim and Bourdieu. *Journal of Sociological Studies*, (27).
- Jahanbakhsh, E. (2016). Factors of generational gap in social and cultural values of parents and children in Isfahan Province. *Quarterly Journal of Sociological Studies of Youth*, 6(21).
- Cherati, I., & Hashemi Far, S. A. (2016). Explaining the impact of social factors affecting value differences in youth. *Sociological Research*, 10(4).
۱. ارجمندی، ح.، و همکاران. (۱۳۹۲). شکاف نسلی و عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر آن در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک. *فصلنامه مطالعات جامعه‌شناختی جوانان*، ۴(۱۵).
۲. باقری، ل.، و رضوی، س. م. (۱۳۹۳). مقایسه نگرش نسل‌های انقلاب اسلامی به ابعاد دفاع مقدس. *فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس*، ۱(۱).
۳. بوستانی، د.، و چاری صادق، م. (۱۳۹۲). بررسی ساختار و محتوای ارزشی نسل‌ها (مطالعه موردی شهروندان بالای ۱۸ سال شهر کرمان). *فصلنامه راهبرد اجتماعی و فرهنگی*، ۲(۶).
۴. توکل، م.، و همکاران. (۱۳۸۵). شکاف نسلی در رویکرد کلان جامعه‌شناختی و بررسی و نقد رهیافت‌های نسل تاریخی و تضاد با تأکید بر نظرات مانهایم و بوردیو. *نشریه مطالعات جامعه‌شناختی*، ۲۷.
۵. جهان‌بخش، ا. (۱۳۹۵). عوامل شکاف نسلی در ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی والدین و فرزندان در استان اصفهان. *فصلنامه مطالعات جامعه‌شناختی جوانان*، ۶(۲۱).
۶. چراتی، ع.، و هاشمی‌فر، س. ع. (۱۳۹۵). تبیین تأثیر عوامل اجتماعی مؤثر بر تفاوت ارزشی در جوانان. *پژوهش‌های جامعه‌شناختی*، ۱۰(۴).
۷. چیت‌ساز قمی، م. ج. (۱۳۸۶). جوانان و مناسبات نسلی.
۸. سهراب‌زاده، م. (۱۳۸۸). مقایسه ذهنیت نسلی و بین‌نسلی در نسل‌های دانشگاهی پس از انقلاب. *فصلنامه تحقیقات فرهنگی*، ۲(۸).
۹. صبوری خسروشاهی، ح.، و همکاران. (۱۳۹۱). تأثیر رسانه ملی در ایجاد شکاف نسلی. *نشریه مطالعات رسانه‌ای*، ۱۹.
۱۰. طالبان، م. ر.، و عسکری، ا. (۱۳۹۶). نگرش به ارزش‌های سیاسی انقلاب اسلامی: شکاف یا تفاوت نسلی؟ *فصلنامه اندیشه سیاسی در اسلام*، ۱۲.
۱۱. عیوضی، غ. (۱۳۹۴). بررسی جامعه‌شناختی شکاف نسلی در ایران پس از انقلاب اسلامی با تأکید بر عناصر فرهنگی هویت ایرانی.
۱۲. کریمیان، ح.، و نوابخش، م. (۱۳۹۶). تحلیل جامعه‌شناختی شکاف نسلی فرزندان و والدین در انتظار از نقش یکدیگر در خانواده شهری ایران. *مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، ۹(۳).
۱۳. کفاشی، م. (۱۳۹۴). عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر شکاف نسلی جوانان شهر تهران. *فصلنامه زن و جامعه*، ۶(۱).

- Chitsaz Ghoomi, M. J. (2007). Youth and generational relations. (Year 1 publication).
- Sohrabzadeh, M. (2009). Comparison of generational and intergenerational mentality in post-Revolution university generations. *Quarterly Journal of Cultural Research*, 2(8).
- Sabouri Khosroshahi, H., et al. (2012). The impact of national media on creating a generational gap. *Journal of Media Studies*, (19).
- Taleban, M. R., & Askari, E. (2017). Attitude towards the political values of the Islamic Revolution: Gap or generational difference? *Quarterly Journal of Political Thought in Islam*, (12).
- Eyvazi, G. (2015). A sociological study of the generational gap in post-Islamic Revolution Iran with an emphasis on the cultural elements of Iranian identity. (Standalone work/Report).
- Karimian, H., & Navabakhsh, M. (2017). Sociological analysis of the generational gap between children and parents in expectations of each other's roles in the urban Iranian family. *Journal of Iranian Social Development Studies*, 9(3), Summer 2017.
- Kafashi, M. (2015). Social and cultural factors affecting the generational gap among youth in Tehran. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 6(1).
- Yousefi, N. (2004). *The Gap Between Generations: Theoretical and Empirical Investigation*. Tehran: Institute for Humanities and Social Studies, Academic Center for Education, Culture and Research (ACECR).